

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.IV.37.323/2023/6.

A tanács tagjai: Dr. Kalas Tibor a tanács elnöke, Dr. Dobó Viola előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt bíró, Dr. Hajas Barnabás bíró, Dr. Kiss Árpád Lajos bíró

A felperes: felperes1
(cím1)

A felperes képviselője: Rajkai és Takács Ügyvédi Iroda
eljáró ügyvéd: Dr. Takács Anett
(cím2)

Az alperes: Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Jegyzője
(cím3)

Az alperes képviselője: Dr. Szentestóth Ügyvédi Iroda
eljáró ügyvéd: Dr. Szentestóth Györgyi
cím4)

A per tárgya: kereskedelmi igazgatási ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Fővárosi Törvényszék 19.K.703.301/2022/18. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Fővárosi Törvényszék 19.K.703.301/2022/18. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 50.000.- (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget;
- megállapítja, hogy a 70.000.- (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes által a cím5. szám alatt üzemeltetett „egyéb1” szeszes italt kimérő, árusító kereskedelmi, illetve vendéglátó üzlet, melyre az alperes a 2022. február 2. napján kelt VI/1260-5/2022. számú határozattal, 243. sorszám alatt – jelenleg is érvényes – 24 és 6 óra közötti külön nyilvántartási engedélyt adott ki.

[2] Az alpereshez benyújtott panasz szerint a vendéglátó üzletben olyan hangos a zene, hogy attól a cím6. szám alatti társasházban lakók nem tudnak pihenni, az a lakószobákba felhallatszik.

[3] A panaszbeadványra figyelemmel a felperes által folytatott zeneszolgáltatási tevékenységgel kapcsolatban az alperes környezeti zajterhelési vizsgálatról döntött, amelynek elvégzésére a mérnök kamarai névjegyzékben szereplő egyéb2 személyében zaj- és rezgésvédelmi szakértőt kért fel, akinek a szakvéleménye szerint a vendéglátóegység zajkibocsátása az előírt zajterhelési határértéknek nem felel meg.

[4] Az alperes a 2022. augusztus 29. napján kelt VI/1260-20/2022. számú határozatával a felperes által a cím5. szám alatt üzemeltetett „egyéb1” elnevezésű vendéglátóhelyre kiadott, 24 és 6 óra közötti külön nyitvatartási engedélynek a határozat véglegessé válását követő első csütörtök 12 órától, az azt követő vasárnap 12 óráig történő szüneteltetését, azaz a

vendéglátóhely erre az időszakra vonatkozó kötelező zárva tartását rendelte el. Határozatát a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankciótv.) 13. § (1), (3) és (4) bekezdésére, az üzletek nyitvatartási rendjéről szóló 25/2020. (VI.25) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) 7. § (1) bekezdés a) pontjára és 15. §-ára, a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 9. § (4) bekezdés c) pontjára, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (2) bekezdésére alapította.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[5] A felperes az alperes VI/1260-20/2022. számú határozatával szemben keresetet terjesztett elő a Fővárosi Törvényszéken, melyben elsődlegesen a támadott döntés megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság állapítsa meg, a felperes nem valósított meg jogsértést, másodlagosan a döntés megsemmisítését kérte. A felperes keresetlevelében többek között arra hivatkozott, hogy az alperes a szakkérdés megvizsgálása érdekében nem igazságügyi szakértőt vett igénybe, így az alperes által beszerzett szakvélemény nem felel meg az Ákr. 71-72. §-ában foglalt követelményeknek, az nem vehető másként figyelembe, csak úgy, mint az a hatóság véleménye.

[6] Összességében a felperes arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperesi szakvélemény azon következtetése, miszerint a vendéglátóegység működése során átlépte a zajkibocsátási határértéket, nem lehet megalapozott és jogszerű következtetés, így pedig az erre tekintettel kiszabott szankció súlyosan jogsértő. A jogszabálysértés alapjául az Ákr. 5. § (1) és (2) bekezdését, 62. § (2) és (4) bekezdését, 71-72. §-ait, 81. § (1) bekezdését, a Szankciótv. 6. §-át, 9. § (2) bekezdését, 10. § (1) bekezdését, 13. § (5) bekezdését, a Kertv. 9. § (4) bekezdés c) pontját, az Ökr. 7. § (1) bekezdés a) pontját, 15. §-át jelölte meg.

[7] Az alperes a védiratában a kereset elutasítását kérte, a határozatban foglaltakat változtatlanul fenntartotta. Álláspontja szerint mivel a zajvizsgálati szakvélemény megállapította a határérték túllépését, ezért a határozat meghozatalára jogszerűen került sor.

Az elsőfokú ítélet

[8] Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 2023. február 28. napján kelt 19.K.703.301/2022/18. számú ítéletével az alperes határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte.

[9] A bíróság megállapította, hogy azzal, hogy az alperes a hatósági eljárásban szakértőt „rendelt ki”, elismerte, hogy a zajterhelési vizsgálat elvégzése olyan szakértelmet igénylő tevékenység, amely szakértelemmel ő maga nem rendelkezik. Hivatkozott az Ákr. 71-72. §-ához fűzött magyarázatra és arra, hogy a hatósági eljárásban hatósági szakértő az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) szabályai szerint az ott meghatározott rendben rendelhető ki.

[10] A Szaktv. 4. § (1) bekezdése szerint igazságügyi szakértői tevékenységet az erre feljogosított természetes személy, gazdasági társaság és szolgáltató, igazságügyi szakértői intézmény és igazságügyi szakértői intézet, igazságügyi szakértői testület, külön

jogszabályban feljogosított állami szerv, intézmény, intézet és szervezet és külön törvény szerinti egyéb³ (ezek együtt: szakértő) végezhet. A Szaktv. 4. § (4) bekezdése szerint kivételesen az igazságügyi szakértői tevékenység ellátására megfelelő szakértelemmel rendelkező eseti szakértő is igénybe vehető, ha az adott szakterületen nincs bejegyzett igazságügyi szakértő; az adott szakterületen – időszakos hiány vagy egyéb szakmai ok miatti hiány okán – a bejegyzett igazságügyi szakértők egyike sem tud eleget tenni a kirendelésnek; vagy az adott szakterület nem szerepel a miniszter rendeletében felsorolt szakterületek között. Eseti szakértőként csak az járhat el, aki megfelelően nyilatkozik arról, hogy az igazságügyi szakértőkre vonatkozó etikai és fegyelmi követelményeknek aláveti magát. Az eseti szakértő jogaira és kötelezettségeire a Szaktv. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

[11] Az elsőfokú bíróság a Kp. 80. § (1) bekezdését értelmezve arra a következtetésre jutott, hogy a Kp. a szakértői bizonyítás új rendjét vezette be a közigazgatási perekben. A költséghatékonyság és a perkoncentráció elvéből kiindulva azt a jogpolitikai álláspontot emelte törvényi szintre, hogy a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye a bíróság által kirendelt szakértő szakvéleményének minősül. Ezért a perben új szakértő kirendelésére csak azt követően kerülhet sor, ha a felperes sikerrel valószínűsíti, hogy a megelőző eljárásban kirendelt szakértő szakvéleménye aggályos. Ehhez kapcsolódóan hivatkozott a Kúria 3/2020. (XI. 9.) KK véleményére is.

[12] Utalt arra is, hogy az igazságügyi szakértőkre a Szaktv. szerinti szigorú etikai, fegyelmi, felelősségi és összeférhetetlenségi szabályok vonatkoznak, amelyek garanciális jelentőségűek, és amelyek azt hivatottak biztosítani, hogy a hatósági eljárásokban és a perekben felmerülő szakkérdések elbírálása megfelelően a szakszerűségi és jogszerűségi követelményeknek.

[13] Megállapította, hogy az alperes által alkalmazott szakértő az igazságügyi szakértőkről vezetett névjegyzékben nem szerepel, azaz nem minősül igazságügyi szakértőnek. Bár a rendelkezésre álló iratok alapján megfelelő szakképesítéssel rendelkezik a környezeti zaj- és rezgésvédelem területén, de eseti szakértőként sem vehető figyelembe, miután az Igazságügyi Minisztérium által vezetett szakértői névjegyzékben 22 igazságügyi szakértő rendelkezik kompetenciával a zaj- és rezgésvédelmet illetően, vagyis az adott szakterületen van olyan igazságügyi szakértő, akit az alperes kirendelhetett volna.

[14] Az ítélet szerint nem tesz eleget a tényállás tisztázási kötelezettségének a hatóság akkor, ha a hatósági eljárásban felmerülő szakkérdést nem igazságügyi szakértőtől beszerzett szakvélemény felhasználásával bírálja el. Ekkor ugyanis a Kp. 80. § (1) bekezdésében írt feltétel nem teljesül, vagyis elsőként a perben kerülne sor igazságügyi szakértő kirendelésére, ami a Kp. közigazgatási perekre vonatkozó koncepciójával nincs összhangban. Igazságügyi szakértő hatósági kirendelésének hiányában a bíróságnak esélye sincs arra, hogy a megelőző eljárásban kirendelt szakértőt alkalmazza, ez pedig nem egyeztethető össze a Kp. szakértői bizonyításra vonatkozó elvi álláspontjával, s minden további vizsgálódás nélkül is önmagában a határozat megsemmisítését kellett eredményezze. A határozat azt követően lesz csak alkalmas az érdemi felülbírálatra, ha az alperes igazságügyi szakértő igénybevételével tisztázza a felmerülő szakkérdéseket.

[15] A bíróság röviden utalt arra is, hogy önmagában a szakvélemény beszerzése a hatóság indokolási kötelezettségének teljesítését nem pótolja.

[16] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásra azt az iránymutatást adta, hogy az alperes igazságügyi szakértő kirendelésével köteles tisztázni a felmerülő szakkérdéseket. A megismételt eljárásban a felperes számára lehetővé kell tenni, hogy a beszerzett igazságügyi szakértői véleményre észrevételeket tegyen, e körben bizonyítási indítvánnyal éljen, maga is bizonyítékot (igazságügyi magánszakértői véleményt) csatoljon. A beszerzett bizonyítékok

egyenkénti és összességében történő értékelésével, a bizonyítékértékelési tevékenység indokolásban való megjelenítésével köteles az alperes új határozatot hozni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[17] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet a Kúriához, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a Fővárosi Törvényszék új eljárás lefolytatására történő utasítását kérte.

[18] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti az Ákr. 62. § (2) és (4) bekezdését, valamint a 71. § (1) bekezdését. Az álláspontja szerint az Ákr. 71. §-ának alkalmazásakor a hatóság nem köteles igazságügyi szakértőt alkalmazni. Amennyiben ugyanis a jogalkotó szándéka az lett volna, hogy a hatósági eljárások során a szakértői vizsgálat lefolytatása kizárólag igazságügyi szakértő útján történjen meg, úgy erről jogszabályhely megfogalmazásakor – konkrétan, az „igazságügyi” jelző alkalmazásával rendelkezett volna. Téves továbbá az elsőfokú bíróság Kp. 80. §-ára hivatkozása, mivel az csak azon tényállásról rendelkezik, amikor a megelőző eljárásban igazságügyi szakértő kirendelése történt meg, azonban nem rendelkezik arról, hogy a megelőző eljárásban a hatóságnak igazságügyi szakértőt kell kirendelni.

[19] A felülvizsgálati kérelem szerint „a Fővárosi Törvényszék ítélete a joggyakorlattal és a közigazgatási hatósági eljárásokban általánosan alkalmazott bizonyítási eljárások gyakorlatával kifejezetten ellentétes.”

[20] Az alperes szerint amennyiben a Kúria a jogerős ítéletben foglalt érvelést elfogadja, úgy az azt jelenti, hogy a közigazgatási hatósági eljárásokban kötelező jellegű lenne a hatóságok részéről igazságügyi szakértő kirendelése, amely mind a közigazgatási hatóságok, mind az állampolgárok részére jelentős anyagi többlet terhet jelentene és – az igazságügyi szakértők korlátozott számának és jelenleg is köztudott munka leterheltségének ismeretében – az eljárások „beláthatatlan időre történő” elhúzódását eredményezné.

[21] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő, melyben az ítélet hatályában fenntartását és az alperes perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint az ítélet a releváns jogszabályok helyes értelmezése alapján, a következetes bírósági gyakorlattal összhangban érdemben is helyes döntés tartalmaz. Az alperes előadott érvelése a bizonyítékok szabad megválasztása elvének és a szakértői bizonyítás szabályainak teljes félreértésén alapul, mely ellentétes mind az Ákr. 62. § (2) bekezdésével, mind pedig az Ákr. tényállás tisztázására vonatkozó szabályozási logikájával.

[22] Kiemelte, hogy a hatósági eljárásban a szakértői bizonyítás, a kirendelt szakértő tevékenységének szabályait a Szaktv. határozza meg teljeskörűen, attól eltérni nem lehet, és kifejezett rendelkezést tartalmaz arra, hogy hatósági szakértőként kirendelni elsődlegesen – csak jól körül határolt kivételekkel – igazságügyi szakértőt kell.

[23] Végezetül rámutatott, hogy maga az Ákr. is közvetlenül megteremti a kapcsolatot a Szaktv. rendelkezéseivel, amikor a 72. § (3) bekezdésében kifejezetten úgy rendelkezik, hogy „az itt nem szabályozott kérdésekben a szakértőkre az igazságügyi szakértőkről szóló törvény rendelkezései irányadóak”. Tehát ha a két törvényhez fűzött miniszteri indokolás alapján a rendszertani és teleologikus értelmezéssel esetlegesen nem jutna a jogalkalmazó a fenti következtetésre, az Ákr. ezen egyértelmű szabálya alapján nem lehetne kétséges.

[24] A joggyakorlat köréből hivatkozott a Kfv.37889/2020/6., Kfv.38425/2019/4., Kfv.38.306/2019/7., Kfv.37.127/2020/4., Kfv.38.220/2019/4. és a Kfv.37.440/2019/5, számú Kúriai határozatokra, amelyek álláspontja szerint mind a fentieket erősítik.

A Kúria döntése és jogi indokai

[25] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott.

[26] A Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között, a 120. § (5) bekezdésének megfelelően a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján vizsgálta felül.

[27] Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a kereset tárgyában érdemben megalapozott döntést hozott, az ítélet indokolásában a keresetlevélben felhozott valamennyi eljárásjogi kifogás vonatkozásában részletes indokát adta annak, hogy azok miért támasztották alá az alperes által lefolytatott bizonyítási eljárás és a hatósági döntés jogszabálysértő voltát. A jogerős ítéletben kifejtett jogértelmezés vonatkozásában a Kúria a felülvizsgálati kérelem alapján az alábbiakra mutat rá.

[28] Az alperes felülvizsgálati kérelmében kizárólag a jogerős ítéletben kifejtett jogértelmezést vitatta, azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a közigazgatási hatósági eljárásokban a bizonyítási cselekmények általános gyakorlatával szemben értelmezte az Ákr. 71. § (1) bekezdését akként, hogy amennyiben az eljáró hatóság az ügyben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához szükséges szakértelemmel nem rendelkezik, úgy hatósági szakértőt a Szaktv. szabályai alapján köteles kirendelni.

[29] A Kúria a kérdés vizsgálata során az elsőfokú bíróságnak az Ákr. és a Kp. szabályozását illetően tett megállapításait a következők szerint pontosítja:

[30] A bizonyításra a közigazgatási perekben is a Kp. 78. § (1) bekezdésében található utalószabály szerint a polgári perrendtartás szabályai az irányadóak a Kp. XIV. fejezetben foglalt eltérésekkel. A szakértők vonatkozásában a Kp. 80. §-a tartalmaz eltérő szabályokat arra az esetre, ha a közigazgatási jogvitát megelőző eljárás előzte meg, ahogyan a perbeli ügyben is.

[31] A Kp. 80. § (1) bekezdése a megelőző eljárásban kirendelt szakértő kiemelt szerepét szabályozza, amikor kimondja, hogy a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye a bíróság által kirendelt szakértő szakvéleményének minősül. Deklarálja azt is, hogy a perben ugyanazon szakkérdés tárgyában szakértőként elsősorban a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő alkalmazandó. Ugyanezen § (4) bekezdése a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértőre a polgári perrendtartás kirendelt szakértőre vonatkozó szabályait rendeli alkalmazni. Ez a szabály önmagában még nem teremt kötelezettséget arra, hogy a hatóság minden ügyben köteles igazságügyi szakértőt kirendelni, de ezzel felvállalja annak kockázatát, hogy az eseti szakértő közigazgatási perben nem minősül a bíróság által kirendelhető szakértőnek.

[32] Az Alkotmánybíróság az 5/2020 (I.29.) AB határozatában (a továbbiakban: AB határozat) a Kp. 80. § (1) bekezdés második mondatának vizsgálata során megállapította, hogy a Kp. 80. § (1) bekezdése értelmében a hatósági eljárásban kirendelt szakértőre úgy kell tekinteni, mintha a kirendelésére a közigazgatási perben került volna sor. A 3/2020. (XI. 9.)

KK. vélemény szerint e rendelkezésből két következtetés adódik: egyrészt a közigazgatási bíró kirendelő végzése révén a szakértő megőrzi ezen minőségét a perben, másrészt a Kp. „átvezető” jellegű 80. § (1) bekezdése nem rendelkezik a megelőző (hatósági) eljárásban keletkezett szakvélemény érinthetetlenségéről, avagy támadhatatlanságáról. Azzal éppen ellentétesen: a hatósági eljárásban benyújtott szakvélemény megalapozottsága, tartalma a felülvizsgált hatósági határozatba történt beépülését követően a közigazgatási perben is vitathatóvá válik. A Kp. 80. § (4) bekezdése értelmében ugyanis a megelőző eljárásban kirendelt szakértőre a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) kirendelt szakértőre vonatkozó szabályait kell alkalmazni (Pp. XXI. fejezet, 90. pontja).

[33] A Pp. 300. § (2) bekezdése előírja, hogy szakértőként az igazságügyi szakértőkről szóló törvény szerinti szakértőt vagy az abban meghatározott eseti szakértőt lehet alkalmazni. A Szaktv. 3. § (1) bekezdése alapján az igazságügyi szakértő feladata, hogy a hatóság kirendelése vagy megbízás alapján, a tudomány és a műszaki fejlődés eredményeinek felhasználásával készített szakvéleménnyel, a függetlenség és pártatlanság követelményének megtartásával döntse el a szakkérdést, és segítse a tényállás megállapítását. A Szaktv. 4. §-a értelmében igazságügyi szakértői tevékenységet csak bejegyzett igazságügyi szakértő végezhet. Ez alól kivétel, ha névjegyzékbe vett igazságügyi szakértő hiányában, kivételes jelleggel eseti szakértő jár el. Az eseti szakértő alkalmazásának azonban az a feltétele, hogy ne legyen az adott szakterületen bejegyzett igazságügyi szakértő, a kirendelt személy megfelelő szakértelemmel is rendelkezzen, továbbá alávesse magát az igazságügyi szakértőkre vonatkozó etikai és fegyelmi követelményeknek. A Szaktv. 5. § (4) bekezdésének fontos garanciális szabálya, hogy az igazságügyi szakértő, igazságügyi szakértői tevékenység folytatására a névjegyzékbe történő felvétellel és az igazságügyi szakértői eskü letételével válik jogosulttá.

[34] Az Ákr. 71. § (1) bekezdése értelmében szakértőt kell meghallgatni vagy – legalább tizenöt napos határidő tűzésével – szakvéleményt kell kérni, ha az ügyben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához különleges szakértelem szükséges, és az eljáró hatóság nem rendelkezik megfelelő szakértelemmel. Az Ákr. 71. § (3) bekezdése a szakértő kizárására a 23. § szabályait rendeli megfelelően alkalmazni, míg a 72. § (3) bekezdése tartalmazza, hogy az Ákr-ben nem szabályozott kérdésekben a szakértőkre az igazságügyi szakértőkről szóló törvény rendelkezései irányadóak.

[35] A felhívott rendelkezések egyértelműen arra engednek következtetni, hogy az Ákr. 71. § (1) bekezdése akkor írja elő szakértő kirendelését, ha az ügyben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához különleges szakértelem szükséges, és az eljáró hatóság nem rendelkezik megfelelő szakértelemmel. A per iratai alapján egyértelműen megállapítható, hogy az alperes nem rendelkezett a zaj-, illetve hangnyomás-méréshez szükséges szakértelemmel, ezért a hivatkozott törvényi rendelkezés alapján szakértőt kellett volna kirendelnie. Szakértő kirendeléséről rendelkező végzés azonban a megelőző eljárás iratanyagában nem lelhető fel.

[36] A Kúria az elsőfokú bírósággal egyezően állapította meg, hogy kirendelés esetén nem mellőzhetők a Szaktv. szabályai és eljárásrendje.

[37] Az Alkotmánybíróság az AB határozat [69] bekezdésében is megerősítette, hogy „a jogalkotó mind a megelőző eljárás során (az Ákr. rendelkezései szerint), mind pedig a közigazgatási per során (a Pp. és az Isztv. rendelkezései szerint) szabályozza a szakértői működés garanciáit, és azok megsértése esetére eljárási rendet és szankciót nevesít.”

[38] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében sem tette vitássá, hogy eljárásában – kirendelés nélkül – a szakvélemény elkészítésével olyan szakértőt bízott meg, aki nem szerepelt az igazságügyi szakértők névjegyzékében, holott az adott szakterületre több

személyt is bejegyezték. Nem adott magyarázatot arra nézve sem, hogy milyen egyéb körülmények (pld. az adott szakterületen időszakos hiány vagy egyéb szakmai ok miatti hiány okán a bejegyzett igazságügyi szakértők egyike sem tudott eleget tenni a kirendelésnek) indokolták az eljárás szakértő eseti szakértőként történő alkalmazását, ennek hiányában eseti szakértőként való kirendelésének a Szaktv. 4. § (4) bekezdése alapján nem volt helye. Nem volt adat arra nézve sem, hogy a szakvéleményadásra felkért szakértő a Szaktv. 45. § (2) bekezdés n) pontja szerinti felhívásnak megfelelően nyilatkozott volna arról, hogy az igazságügyi szakértőkre vonatkozó fegyelmi követelményeknek aláveti magát. Így az elsőfokú bíróság jogszerűen hivatkozott arra, hogy a hatóság döntése a szakkérdés tekintetében nem egy kirendelt szakértőtől származó aggálytalan szakvéleményen, hanem az Ákr. szabályainak megsértésével beszerzett zajmérés adatok értékelés nélküli átvételén alapult.

[39] Az Ákr. 62. § (2) bekezdésének első mondata rögzíti a szabad bizonyítás elvét annak kimondásával, hogy a hatósági eljárásban minden olyan bizonyíték felhasználható, amely a tényállás tisztázására alkalmas. Ugyanezen bekezdés második mondata azonban ennek korlátját is meghatározza, amikor kategorikusan kizárja a hatóság által, jogszabálysértéssel megszerzett bizonyíték felhasználhatóságát. A szabad bizonyítás elve tehát nem parttalan, az addig terjed, amíg a hatóság – az Ákr. 3. §-ára figyelemmel a tényállás hivatalbóli tisztázása során – jogszerűen szerzi be a bizonyítékot. Ez garanciális jelentőségű szabály a hatósági eljárások tisztességessége szempontjából. Az Ákr. 1-3. §-aiból pedig az is következik, hogy a hatóságnak hivatalból kell gondoskodnia arról is, hogy a tényállás tisztázása során a bizonyítékokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően szerezzék be.

[40] Az elsőfokú bíróság tévedés nélkül vonta le azt a következtetést, hogy alperes a már kifejtettek szerint az Ákr. 71. §-ának garanciális eljárási szabályának megsértésén keresztül az Ákr. 62. § (2) és (4) bekezdését is megsértette, amely a határozatot – bizonyítottság hiányában – érdemi felülvizsgálatra alkalmatlanná tette és megalapozta a Kp. 92. § (1) bekezdés b) pontja szerinti jogkövetkezmény alkalmazását. Az új eljárásban a felmerült szakkérdésben a Szaktv. előírásainak betartásával kell szakértőt kirendelni. Eseti szakértő kirendelésére csak kivételesen, a Szaktv. 4. § (4)-(5) bekezdésében foglaltak szerint kerülhet sor.

[41] A fentiek alapján a Kúria megállapította, hogy az alperes határozatát megsemmisítő és az alperest új eljárás lefolytatására kötelező ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt – az indokolás pontosítása mellett – a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[42] *Ha a hatósági eljárásban az Ákr. 71. § (1) bekezdése alapján szakértő kirendelésére kerül sor, nem mellőzhetők az Ákr. és a Szaktv. garanciális szabályai és eljárásrendje. Eseti szakértő kirendelése esetén ki kell tűnnie a határozatból, hogy milyen egyéb körülmények indokolták az eljárás szakértő eseti szakértőként történő alkalmazását.*

[43] *Az Ákr. 71. § (1) bekezdésének megsértésével beszerzett szakvélemény az Ákr. 62. § (4) bekezdése alapján bizonyítékként nem vehető figyelembe.*

Záró rész

[44] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 107. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, mert a felek tárgyalás tartását nem kérték és azt a Kúria sem tartotta szükségesnek az ügyben.

[45] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Kúria felülvizsgálati eljárásban felmerült költségként a felperes részére a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 82. § (2) és (3) bekezdése a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján általános forgalmi adót nem tartalmazó ügyvédi munkadíjat állapított meg, melynek megfizetésére a Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében az alperest kötelezte.

[46] A felülvizsgálati eljárással az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 45/A. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése szerint felmerült, és az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett eljárási illetéket – az alperest az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában megillető személyes illetékmentességére figyelemmel – a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam viseli.

[47] A Kúria ítéletével szemben a további felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. október 10.

Dr. Kalas Tibor s.k.
a tanács elnöke

Dr. Dobó Viola s.k.
előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt s.k.
bíró

Dr. Hajas Barnabás s.k.
bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő